

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium
Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias
Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali,
Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Varij Modi Divinum exercendi Divinum amorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

i corpus versaberis, actualiter amando Deum, veluti Angeli in
cum hoc ecclis, vel amore elicet, vel impeato.

Hucusque de actibus Divini amoris, agamus nunc de
eternis modis exercendi illum.

*Varij Modi Divinum exercendi
Amorem.*

CAP. IX.

*De primo modo exercendi Divinum amorem
per vitam petitionis.*

Primo & p̄e reliquis omnibꝫ ro. obtinendo puro ac
sacro amore necessariū est, ut instanter & continuo
illum postules a Deo, à quo ēst omnia datum optimum,
Omnis dñm perfectum. Omnia sicut dona Iacob. 1.
omnes gratꝫ, & in particulari hoc donum daturatus,
quod est donum donorum, gratia gratiarum nullam alia
ago scit eauſ m quām ipm Deum

S. Apostolus docet modum postulandi donum anno 1 Tim. 2;
ris: Per orationem, petitionem, observationem. Primo,
per orationem, quæ est ascensionis in Deum: suble-
vantando se per considerationem & narrationem mansionum
in celis, ubi celestes uocat, ab omni amore terreno
remoti, ardēt pura flammæ Divini amoris. Secundo,
per petitionem, cum omni humilitate & submissione,
unam petere à Domino, hanc requirere, sanctum, vide-
bit, & purum amorem. Tertio, per observationem, quæ S. August.
adjuagat peccatis in mediis, ut nim̄ rūm illum petas per in Soliloq.
menta Sanguinis Christi, eis que sunt necissimæ Matri.

Accedes igitur instar al cujus pauperculi & mendici,
orbatus sancto amore, & quicunque alio spirituali
bono & dono, propriis duntur et repletus imperfectio-
nibus & peccatis, ostentia mendicatum ibis per amplissima
coelestis paradisi palatia, ab omnibus Angelis &
electis Dei ad thronum usque sanctissimæ Trinitatis po-
stulabis sanctum & purum amorem per Sanguinem
Christi de gratiam Mariæ Virginis.

Precaberis cum S. Augustino: Da, Domine, jubes, & jube quod vis. Fac me, Domine, sum affectum, quod sentio per intellectum. Et en Francisco: Amore amoris tui moriar, qui amoris mei dignatus es mori. Et cum S. tio Loiola: Amorem tuis solum cum gratia mihi dones, & dives sum satis, nec aliud quia ultra posco.

Verum, quia petitionis instantia dependet ab matione rei, quæ petitur, æstimabis hanc genitamque appetiaberis supra omnes alias gratias, hæc omnes creaturas, imò teipso infinitè majorem cendo cum Sapiente: Proposui illam regni & felicitatis & divinitatis nihil esse duxi in comparatione illius. & fuit petitio cujusdam Sancti, Optavit & datus illi spiritus: invocavit, & venit in eum spiritus plenarius. Sicuti petuit Divini amoris gratiam, intinuit. Comparuit huic Beato sanctus Amor formam cujusdam juvenis infinitè coruscantis splendoris & decore, cuius in facie scriptum erat, Christus: in capite, Aeternitas: in ore, Suavis in veste, Felicitas: in manibus, Rerum omnium abundantia. Et conversus ad Beatum dixit ei: Fili, mihi cor tuum. Ex quo aspectu & alloquo adeo accensus fuit in amorem Dei, ut cultello, qui manu tenebat, scriperit (fundendo magnam liguinis copiam) in proprio pectore sanctissimum nomen IESU, & è pectore, gratia Dei singulariter operante, scriptura illa transit ad cor, cui non hoc sacratissimum adèd firmiter inosculatum & impressum fuit, ut semper Jesum habuerit presentem, nec de alio cogitare aut loqui poterat, quam de suo per dilecto & dulcissimo IESU.

Sap. 7.

B. Henr.

Suso. sap. 7.

Prov. 23.

CAP.

CAP. X.

De secundo modo per viam cooperatoris.

Ultra petitionem necessarium est ad consequendum usum Sanctum Amorem, ut quis operetur & cooperetur Diviоз gratia.

Hæc cooperatio consistit in duobus, nempe, in negatione cuiuscunq[ue] alterius amoris, & in frequenti exercitio Divini amoris: quæ duo à Divo Augustino vocantur: *Seculi renunciatio*, & ad Deum conservatio.

S. Aug. lib.
Hom. 37.

Primo necessarium est excuare cor ab omni alio amore: veluti vas, explicat idem S. Doctor, adimpleri nequit uno liquore, nisi primo evacuetur ab altero: *Vix, ut intret mel, unde acetum nondum fusisti? Funde, quod habes, ut capias, quod non habes.* q. d. si cor repletum tenes acerbo mundani amoris acetato, quomodo illud adimplere poteris prædulci melle Divini amoris? effunde vanum amorem, ut replearis vero amor.

Explicat idem S. Doctor exemplo manus, quæ, quamdiu rem aliquam apprehendit & tenet, omnino incapax est alterius rei capienda, nisi primò deserat illam, quam tenebat: *Putate amorem hominis, quasi manum anima. Si aliquid tenet, tenere aliud non potest: unde si amat seculum, Deum amare non potest, occupat amabit manum.*

Quænam esset istius recordia & dementia, qui, manum repletam habens pulvere, ne pulverem proiceret, non caperet scepterum & coronam auream, quæ illi porrigeretur? Major est hominis Christiani cœcitas, qui occupatam habet manum, nempe, amorem, in pulvere & vanitate mundi, & ne ab illa abstrahatur, non amat, nec desiderat coronas & sceptra, quæ ei promittuntur in cœlis.

C. I.

Secund.

Secundum, in quo consistebat cooperatio, et communis amoris exercitium. Quia juxta Philosophum, nobis exercitum & actus sunt causa habitus, & habitus via aeternam acquiruntur ex frequentatis actibus; ipse vero exercitium juxta doctrinam S. Thomae considerari potest, si fuit secundum intentionem; durationem & multitudinem.

Opus. de tensio triplex est: vehemens, vehementior, & diuturnior, diutissima. Triplex quoque est duratio: expedita, diuturnior, diutissima. Multitudo pariter est: frequens, frequenter, frequentissima.

I. Timor. 4. Proponit S. Thomas consilium Apostoli: Ex donis patitur ad pietatem, ad amorem Dei, in actibus cordi, operis. Amando Deum, loquendo de Deo, operante propter Deum actibus intensis & continuis, nequeant esse continui per identitatem, sicut per multiplicationem, multiplicando saepè unum, quomodo Sancti Seraphini faciebant, quoties repetebant Sanctus, Sanctus, Sanctus. Considera, quomodo intensissimum illud Divini incendium, quo Deus amat, & in seipso ardet, non mittit, ut ametur a creaturis actibus frigidis & temerariis. Unde defectui huic Beda attribuit easum Adamum parentis nostri, qui remissè agebat & conversabatur Deo: Adam, qui a remissus fuerat in pulchritudinem quam conceperat, amisit eam.

Quod si in hoc sancto exercitio actibus intensis & vehementibus cooperatus fueris Divinae gratiae, Domum conquereris amorem.

CAP. XI.

De Tertio modo per viam exempli.

Primo Deum imitaberis in amore. Deus primus infinitus & comprehensivus suâ cognitione cognoscit infinitam suam Bonitatem & Potestitudinem. Deinde ex hac cognitione pullulat amor quidam pariter infinitus, appreciativus, & intensivus infinitæ cuiusdam cognitionis & intentionis. Tertio ex hoc amore nascitur

atio. et communicatio, quâ se communicat creaturis, donando
obum, nobis, quantum dare poterat: *Omnia vestra sunt, vos* S. Thomas
autem Christi, Christus autem Dei. *Omnia vestra,* opus*. de di-*
se vendit*. sicut* S. Augustinus, *sive superiora ad fruendum,* lect*. Dei.*
potes *sive unum sanctissima Trinitate, Patre, Filio & Spiritu*
adiuuam. *sicut*: *sive equalia ad convivendum, si convivium ue-*
nior, Sandi & Angelis: sive inferiora ad uiuendum, idque, uti
: dom exponit S. Thomas, ad usum vel regalem, juxta necessi-
ter est tria em vita humana: vel mentalem, secundum cogni-
tio nem, nam ex cognitione creaturarum ascendimus ad
i: Ex nouitiam Creatoris.

Et quidem in particulari per quinque gradus, veluti
doct. S. Thomas, descendit ad nos Amoris & Benignitas
Dei: primus gradus est Naturæ: secundus Gratia: ter-
tius Gloriam: quartus Unionis: quintus Missionis Spir-
itus Sancti: Etenim elargitus est nobis dona Naturæ,
Gratia, Gloriam, Unionis: ac insuper dedit nobis pro-
prium Filium, propriumque Spiritum. Et hæc est prima
Idæa Amoris Dei.

Imitaberis igitur Deum in cognoscendo Deum, imitaberis in amando ipsum, imitaberis quoque, cum gratitudine correspondendo donis Dei. Quapropter per eandem scalam, per quam ad nos descendit caritas Dei, ascendere debet amor noster ad Deum.

Primo, per primum gradum Naturæ, amando in illa S. Aug. lib. Authorem Naturæ: Si ista diligis, ut subjecta dilige, ut de dilect. familiaria dilige, ut arrham Sponsi, ut munera Amici, ut be- Dei. neficia Domini; & non propter se, sed propter illum dilige.

Secundò, per secundum Gratiae, semper operando propter finem supernaturalem, & filiorum adoptionis instar amando Deum: Squidem participamus de propria ejus Natura mediante gratia.

Tertio, per tertium gradum Glorie, desiderando
semper amare Deum, amore perfectissimo, sicut in
gloria.

Quartè, per quartum gradum Unionis, desiderando
nos unire & conjungere suæ Divinæ Majestati.

Quinto, denique, si nobis dedit proprium Verbum & Amorem, & nos vice versa eadem ipsi offeramus complices tantam gratiam & favorem.

Secure

Secundò imitaberis amorem Christi. Sancti Christi anima ab instanti creationis sue amavit Deum neque summo & intensissimo amore, idque tripliciter pebat primò, quia perfectè cognoscebat infinitam Deitatem per seipsum infinitè amabilem. Secundò prosumma dona gratiæ & gloriæ, quæ à liberalitate Dei ceperat. Tertiò, quia mediante unione cum Personâ Verbi à Deo receperat quoddam esse Divinum, quod videlicet, sit verus Filius naturalis Dei & verus Deus. Ex hac cognitione & amore nascebatur in Christo tuis actus perfectissimæ correspondentia & consonans cum Divinâ voluntate. Et quia vidit voluntatem Patris esse nostram sanctificationem; totum se de nobis quantum dare poterat, fundendo etiam propria sanguinem pro salute proximi. Quemadmodum quanto cum majori imperio percutit parietem, tanquam cum majori vehementi resilit & reflectitur: tanquam petra quædam, quanto magis ascendit in altum, tanto cum majori velocitate redit in terram: velut radius solis, quanto directius ferit speculum, tanto intensius reflectitur in seipsum: non assimilariatione amor Christi, quia intensissime cerebatur in Deum, eadem cum intentione descendebat ad bonum proximi.

Quo ad hunc amorem conemur imitari Christum. Ancimus Deum, & Christum in Deo tota cordis affectu, tam ratione illius, quod est in seipso, nempotius me bonus & amabilis, tam etiam ratione illius, quod est in nobis, quia, nimisrum, est causa tot tantarum gratiarum, conformando nos propere in omnibus cum Divinâ ejus voluntate, exponendo etiam propriam tam pro gloriâ ejus, & salute proximi.

Tertiò, imitari quoque debemus, tanquam secundum post Christum exemplar, amorem Matris Dei erga Deum. Qui fuit continuus sine interruptione, intensissimus sine diminutione, & purissimus sine alio amore. Primo erat continuus: quia si haec pfectio concessa fuit Angelis, qui ab exordio confessionis suæ ad Deum nunquam cessarunt ab actuali Dei amore, multò magis ea concedenda est B. Virgini, quia in elle gratiæ cunctis Angelis longè superior erat,

Suarez. 3.
disp. 8.
S. Bernard.
erm. 51.

Sanctus
navit De
plici m
m Dei De
add pro
tate De
am Peis
am, q
eris Da
Christos
cosfor
volunta
m se de
propria
dum p
m, tunc
tanqua
m, tec
adius i
ensius
r Chri
imma
hristos
rdis a
ope su
s, que
rumqu
buscuz
riam
o secu
ris De
ptions,
us fin
ec per
onter
ali Dei
i, que
erat,
deque

neque ab actionibus externis, in quibus non interrum-
pebat, sed aliquantò remittebat actualem amorem,
impedita erat, neque etiam per somnum avocebatur,
quia aliam scientiam, aliasque habebat species sibi à
Deo infusa, quibus independenter à sensibus operari
poterat. Secundò omnis actus amoris in ipsâ erat in-
tentissimus: cum quia perfecto gaudebat Dominio
suorum actuum, unde involuntariè distrahi non poterat,
sed voluntariè semper eligebat actualiter occupari cum
Deo; cum quia nullum habebat impedimentum, neque
femitis, neque malæ inclinationis, neque intrinsecatum
demonis temptationum: cum denique, quia dorata erat
omnibus mediis & auxiliis gratia, auxiliisque superna-
turalibus ad perfectas operationes disponentibus.
Tertiò erat purissimus amor ille sine alterius amoris mix-
turâ. Talis quoque erat amor naturalis in B. Virgine;
et enim idem ille, quem naturaliter amabat tanquam filium,
erat etiam Deus, & ad amandum Filium, uti benè notat Dicitur excell.
Anselmus non solum gratia, sed etiam natura impetufer-
batur. Et causa tam eminenter charitatis fuit. Quia habuit B. V. c. 1.
gratiā sufficientem ad statum, tanta enim ei communi-
cata fuit grātia & charitas, quanta competebat statui &
dignitati Matris Dei. Unde sicut hæc dignitas, cum
sit superioris ordinis, cæteras omnes superavit dignitates
& officia aliorum Sanctorum etiam Angelorum, ira
amor solius virginis sine comparatione major extitit
charitate omnium aliorum Sanctorum comprehensis et-
iam Angelis. Sed de hoc excessivo amore B. Virginis
ubertius agetur in secunda parte.

Ad hanc charitatis perfectionem cor nostrum sese
sublevare debet per imitationem. Et si eundem charita-
tis actum continuare nequeat, suppleat eundem per fre-
quentiam & multiplicationem diversorum actuum: &
si noctis tempore, quo corpus dormit, haudquam
tibi concessum est, ut mens vigilet ad Deum, somnus ad
midius sit propter Deum, cunctaque respirationis actus,
tot veluti actus amoris, offrantur ad gloriam Dei;
qui eos sic acceptabit, uti cuidam sanctæ Personæ re. B. Methil.
velavit, dicens: In veritate desiderium ejus adimplebo. Blos. Mon.
In veritate ut tales illos acceptabo. Spir. c. 6.

Quod

Quod ad intensionem actuum, imitaberis B. Virginem, motu
se movendo omne impedimentum, & totali applicacione
occupando te in Deo ac in puritate amoris, excludens
omnem alium amorem.

S. Dionys. Quartodecim imitaberis Seraphinos coelestes, qui tales
de Angelis pellantur ab incendio amoris, ac suo uos docentes
Hier. c. 7. s. pllo quoque Divini amoris proprietates, & sunt: *seguientia*
mobile, Interminabile, Calidum, Acutum, Semper fluidum. Ipsi enim semper sunt in actuali amore Dei, & *S. Joaquinus*
termino & mensura vel intensionis, vel temporis, debet
perceptione vitali Divinae dulcedatis (Amor namque
obcaecans) ut ait Richardus, nil aliud est, quam daleo amo-
& penetrando intima Dei, in ipsummet Deum leni-
formare uituntur.

S. Thomas quatuor alias Seraphici amoris allegantur
Opuscula de conditiones: prima, est in materia nobilitas, quia que
dilectus Dei, tatur solum in Deo: secunda, in forma cognoscibilis, cognoscitur & vident suum amorem: tercera, in quantitate magnus, juxta magnitudinem cogitationis: quarta, in pondere stabilis, nam semper idem est in intensione
in fervore.

O Spiritus coelestes, Seraphini coeli, militia celesti
Principes, veram ardoris vestri amoris imperatorem
bis imitationem, agite, ut cor nostrum sit Semper misericordia
a Deo, in Deum, in motu Divini amoris: Inter-
minabile, sine termino, at semper curerit in amore tubi-
cere & proficere: *Calidum calore vivifico & vitali-*
moris experimentalis Divine dulcedatis: at velo-
Acutum: encruciatum Dei per transformationem: &
tanquam Semper seruidam, ut fiat idem cum Deo.
Imperante nobis, ut materia & objectum amoris nolle
sit aliud: ergo moraliter sumus certi, quod stenus
in gratia sancta Dei, sit amor noster intentius, liberab-
omni iudecione Dei, ac semper stabilis in sua perfectione
& fervore.

Rom. 6.
Quintodecim, capies quoque exemplum atnandi Deum
vano Mundi amore: Humanum dico, sicut exhibuit
membra vestra servire iniquitati, ita nunc exhibuit
servire justitiae. Hoc dixit Apostolus humanae con-
descendendo fragilitati. Si imitari nequacamus sanctum
amorem

E Virginitatem Angelorum, ad minus ab amore hominum applicapiamus exemplum, & eodem fervore, quo homines mundani interiunt creaturis, easque diligunt, diligamus nos Deum: *Nihil absurdum, docet Climacus, Clim. grad.*
 qui tales vel iniquum facere videbimus, si ab humanis rebus amo- 30.
 Dei exempla experimus. Unde concludit: *Beatus,*
qui talis in Deum fervet amore, qualiter amior in eam
muliorem, quam diligit, flagrat. Hoc idem affirmat
S. Joannes Chrysostomus, dicens, amorem Christi
 debere se gerere mundani iustitiae amoris vano turpique
 obsecrati amore: *Sicut procul, quinon spectat nisi ama-*
siām, & amās, fit ei omnia. Confidens, quomodo
 talis amans de alio non cogitet, non loquatur, nibili
 estimet divitias, sanitatem, imò propriam vitam; & talis
 esse procura erga Deum: *nē filij hujus saeculi prudentiores Lnc. 16,*
sint filii lucis, ne filij hujus saeculi diligenter sint in
quaerendis sua perditione, quām nos simus in procuran-
da salute nostra.

CAP. XII.

De quarto modo amandi Deum per viam desiderij.

A Mor nil aliud est, quām desiderium unōnis, qua-
 quis intimiori possibili modo unitur rei amatae.
 Unde Apostolus vocat amorem Dei *Desiderium dissol- Philip. t.*
vi & esse tum Christo. Hunc amorem exercere debe-
 thus erga Christum:

Considera Christum, quomodo sit *Totus desiderabilis,*
finis desideriorum, Eleitus ex millibus. Considera eum *Cant. 5.*
 ut vitam nostrā vitā, cordis nostri centrum, finem nō. *5. Aug.*
storum desideriorum. Ut famelicus desidera Panem
 verę vitę; ut sitiens accurre ad fontem aquę vivę;
 ut miser, pauper & omni orbatus bondanhela ad eum,
 qui solus te beare potest.

Tale fuit exercitium sanctum & continua occupatio
 Sacerdotū, vivere in desiderio Christi. *Mibi nō vere Christus*
est, dicebat Apostolus; vita tua est desiderium Christi;
 vita

vita mea sustentatur per desiderium Christi, nam
vitæ meæ non nisi desiderium Christi est. Interminuit
S. Petrus cur continuo lachrymaretur, respondit Per
S. Ignatius dero Dominum. Et nostri S. Patris unicum captiuum
lojola in ejus derium evolandi ad Christum: unde magna cum vincere
vira, etia alioquebat Dóminum cum Prophétâ: Entrab
custodia animam meam ad confundendum nemus semper
Ama igitur Christum, O anima mea, percaula
desiderij. Considera primitus, quantum honestus Di
Christus, & deinde corde & affectu desidera, & Berna
ad Christum. Dic cum mellifluo Bernardo: D. Divis
S. Bernard, te milius, Mi Iesu, quando venies? Me latum quando inuenis?
Me de te quando saties.

CAP. XIII.

De Quinto modo praxis amoris Dei
viam gaudij.

Gaudium servorum Christi, assertit Augustinus
S. Aug. lib. de Christo, in Christo, cum Christo, post Christum
de virginis propter Christum.

s. 27. **D**e Christo, cibando nos de Christo in Sacra
altaris. In Christo, habitando in Christo. Cum Christo
conversando cum Christo. Post Christum, per im
missionem. Per Christum, per mentem ejus. Propter Christum
propter gloriam Christi.

Cujus adducit rationem, quia accedendo ad Christum
illuminiatur ignorantia, corroboratur infirmitas: &
sibi, & intelligentia, qua videat, & charitate, p
serveat. Cum anima appropinquat ad Christum, &
cenditur lumen intelligentiae in intellectu, ac charita
fervor inflatur in voluntate.

Christus ergo veri gaudi objectum est, & medium
conducens ad Christum est crux & tribulatio. Qu
Phil. 3. & 4. Propter dicebat Apostolus: Gaudete in Christo
gaudete in Domino & infinitis ejus perfectionibus
Gaudete & lator, O Deus meus, sustinum Bonum
meum

isti, & aevum, te esse infinitum & incomprehensibilem in te ipso,
Incomitum in Essentia, iusnitum in Atributis, infinitum
pondum Personis. Tu solus potestissimus, sapientissimus,
cum emptimus: O gaudium meum! Gaudium super gaudium, S. Aug. solil.
na cum vincere omne gaudium, extra quod non est gaudiū! quando cap. 35.
etā: Entrabo in te, ut videam te? Secundū subiunxit Apostolus
(nōm semper) etenim gaudium debet esse continuum, sicuti 1. 2. q. 21.
a, pecaūa ejus continua est, immutabilis, & invariabilis, quæ art. 6.
m honesta Divina Bonitas in seipso, & est continuum, notat S. Bern.
derā, & Bernardus, in sua causa, quæ est amor & complacētia serm. 5. de
do: D. Divinarum perfectionum in seipso, esto non sit conti- quadrag.
quādū in passione consequente, quæ est lætitia & gaudiū.

Terzo repetit Apostolus: Iterū dico gaudete: videlicet
in occasione tribulationum & croc. s: unde idem dicebat:
Superabundo gaudio in omni tribulatione nostra. Nam ut 2. Cor. 7.
docebat S. Franciscus fratrem Leonem, vera lætitia non Chron. li. 1.
consistit in altis & sublimibus revelationibus; sed in c. 48.
multis tribulationibus & injuriis patienter & sponte-
percessis propter amorem Dei. Ergo, Christiana anima,
gaude & lætate in Christo, gaude in cruce Christi, at pro-
pier gloriam Christi, hæc enim via est, quæ conduceat ad
Christum. Hic est modus gaudendi continuo & in omni
tempore iam consolationis, quam tribulationis. Quā-
ndo aliqua reficeris consolatione, gaude in Christo:
quando opprimeris tribulatione, gaude in cruce Christi:
O vitabēta, vita gaudiū, participatio æterni gaudiū! O
uplicatum gaudium in Christo & in cruce Christi!

CAP. XIV.

De sexto modo per viam laudis.

Maximum opus, quod Christianus homō præstare Ps. 44. &
potest, teste D. Augustino, est laudare Deum: 86,
sumnum hominis opus non est, nisi laudare Deum. Laus
est amoris effectus; siquidem qui amat, desiderat mani-
festari & publicari rei amatae excellentiā, quod sit me-
diante laude: unde ait D. Augustinus: amare est laudare: S. Aug. ubi
& si semper Deum amat, semper a nobis laudatur. supo
D. Bea.

Psal. 86.

O Beatum exercitium continuæ laudis Dei super qui habitant in domo tuâ. Domine! in seculis annis laudabunt te. Vnde beatis? petit Augustinus. Et quod aurum? habendo argentum? habendo honorum? laudat Vnde beati? In secula saeculorum laudabunt te. perfecte beatorioso negotio. Laudare Deum, hoc erit tuum andatum nostrum, sine defectu. Alleluia.

Apoc. c. 4.
C. 6.

Sub triplici titulo Deus à nobis laudandus. Dominus propterid, quod est in se; secundò, proprius solus faciem Creationis: tertio, propter beneficium nostrum. Ad eum modum vidit S. Joannes Angelus. Dicitur: Dantes Deum in Paradiſo: primò, propter id, quod est: Sanctus. Sanctus, Sanctus, Dominus Deus noster potens: qui eras, & qui es, & qui venturus es. Secundò, propter Creationem: Dignus es, Domine, accipitriam, & honorem, & virtutem: quia tu creasti omnem per voluntatem tuam erant, & creata sunt. Tertio, propter Redemptionem: Dignus es Agnus, qui es, accipere virtutem & Divinitatem, & Sapientiam, & fortitudinem & honestatem, & gloriam & benedictionem. Et progrediendo ulterius in laude dices: Benedic semper sanctissima Trinitas, Pater, Filius & Spiritus Sanctus. Laudabilis, & gloriōsus, & superexaltatus in secula. Laudatus sit Pater in sua potentia: Laudabilis, & gloriōsus, & superexaltatus in secula. Laudatus sit Filius in sua sapientia: Laudabilis, & gloriōsus, & exaltatus in secula. Laudatus sit Spiritus sanctus in sua bonitate: Laudabilis, & gloriōsus, & superexaltatus in secula.

Benedictus Deus in donis suis, & Sanctus in operibus laudabilis & gloriōsus & superexaltatus in secula.

Benedictus sit in celo, in terra, in Angelis, in Hominibus, & in omniis Beatis & Sanctis paradisi: Laudabilis, & gloriōsus, & superexaltatus in secula. Benedictus sit in sua sanctissima Passione: Laudabilis, & gloriōsus & superexaltatus in secula. Benedictus in sua fani cruci, in clavis, in flagellis & spinis: Laudabilis, & gloriōsus, & superexaltatus in secula. Benedictus in sua morte, in Resurrectione, & Ascensione: in celum ad dexteram Patris: Laudabilis, & gloriōsus.

Dan. 3.

is Dei superexaltatus in secula. Confitemini Dominum, quoniam
secularis noster, quoniam in seculum misericordia ejus.
Et quia Deo super omnia summopere placet bonitas
honore: sanctitas, laudabilis Divinam ejus Majestatem in iis dem
nit. perfectionibus decantando canticum illud Seraphicum:
rit tuus andulus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus exercituum:
lena est omnia terra gloria ejus. Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Domine IESV Christe, Tu solus sanctus, tu solus Dominus,
proprie tu solus Altissimus, Iesu Christe. Subjugendo deinde
cicum Regnum S. Bonaventuram: Sancta, Sancta, Sancta, Maria,
Dei genitrix, Mater & Virgo. Pleni sunt caeli & terra
ter id, q
us Dm
Hoc igitur sit principale tuum negotium. Ama Deum
corde quodam Seraphico, Dei amore inflamato, in
Divinis excellentiis illuminato, & laudem Dei connecte
e, accipi
asti om
amori.
unt. T
ui, qui
Sapi
enedit
Eccl
as & Sp
erexaltat
: Lau
udatus
s, &
is sancti
Et super
operibus
cula.
s, in Ho
si: Lau
Benedict
Ergloria
iuâ san
dabilis
edictus
ensiova
in giorde
O
P
52

CAP. XV.

De septimo modo per viam Conformatio
cum voluntate Divina.

Perfectissimus modus amandi Deum est per medium
unionis & conformitatis cum sanctissima ejus volun
tate; eo ipso enim pro voluntate nostra se conformat Di
vine, applicat amorem suum eidem objecto summi Boni,
quod est proprium Divinæ voluntatis objectum. Vide s. T. 2 p. 9.
Talis modus conformandi non nisi amare est: quia est 19. art. 9.
conformitas in amore, cum voluntas nostra idem amet
objectum, quod amat Divina. O conformitas perfe
ctissima! O conformitas sanctissima, conformitas amo
ris! quæ nos in amando comparat & assimilat Deo, no
strumque amorem similem efficit Divino, nam sicut
Amor Dei vult se & omnia propter se. Ad eundem s. T. 1. p. 9.
modum amor noster vult Deum, & quod est extra Deum 19. art. 1.
vult propter ipsum Deum.

Amemus igitur Deum, conformando nos voluntati Dei.
Hoc sit totum desiderium nostrum, ut quæramus cognos
cere & exequi voluntatem Dei. Quemadmodum servus,

inquit

S. Clima. inquit S. Climacus, astut ad aquarum suorum
cū grad. servus Dei ad Divinam Voluntatem agnoscendā per D
15. quendam. Tale erat desiderium S. Francisci, omni l
hanc solam gratiam postulabat mediante suo p̄versis:
tio: Divina voluntatis agnoscendā & exequenda ē meſtem. Lumen ad cognoscendam, & facultatem glorie
quendam Divinam voluntatem: super omne tuā,
creatū opum, honorum, vitæ, minimum etiam Deniq
re beneplacitum Divinæ voluntatis: & ē conuicione
omne malum etiam mortis & inferni odissimam Deu
offensam etiam levissimam & vñialem Bonit
næ voluntati Dei contradicentem.

Pro praxi semper corde & ore dices: Fiat, l
voluntas tua, sicut in cælo & in terra: non mu
voluntas fiat. Fiat voluntas tua à nobis in tem
perfectione, quā sit ab Angelis & Sanctis h

S. T. I. 2. q. in re, in modo, in fine, in causa. Sive id, A
28. art. 10. sponis, vergat in meam consolationem, sive in
mortificationem: sive id executioni mandantis re
diantē vita, sive morte: Non mea; sed tūa voluntas a
cum majori possibili perfectione: curi omnibus in eo
circumstantiis: propter haec summæ bonitatis auctor
jorisque gloriæ. Idque totum propterea, quia totus D
& ego super omnia bona & līmo veile tuum, sup In p
sanitatis, opum, honoris, ipsiusmē etiam vita istum
illud p̄xpono, & moque super omne malum, illud u
potius omnia sufferre mala, quām habere mala. Domini
tui, cui validè familiaris est elongatio à Divinitate deside
lantate, in cuius comitatu omne malum (malo collim
excepto) induit rationem boni, omne incommunis. To
transmutatur in consolationem, & omnis passus spic
vertitus in gaudium.

Hic erat vivendi modus S. S. Apostolorum, qui ex un
per immobiles hærebant in Divinā voluntate: hic sum
rum respondendi mos & consuetudo erat in omnibus Abren
bus: Domini Voluntas fiat.

Hæc eadem Christi vita erat, dicentis: Amisisti que
nihil, sed sicut mandatus dedit mihi Pater, sic facio. & Dicitur
de cælo, non ut faciam voluntatem meam, sed ejus, qui me
me, donec dies est, p̄ totum tempus vitæ meæ,

Act. 21.
Ioan. 8.
Ioan. 14.
Ioan. 6.
Ioan. 4.

um fin
ice me, Domine, promptissimum ad exequendam
oscenda per Divinam tuam Voluntatem, in omni tempore,
in celi, in omni loco, in omni occasione: in prosperis & in ad-
uersis: in vita & in morte: in tempore & in aeternitate.
equanda me facere voluntatem tuam, quia via mea (gratiae Psal. 142.
ultatem glorie) in voluntate tua est: in cognoscenda volun- Psal. 29.
tiam, & in eadem adimplenda.
Denique huic serio attende & invigila, ut voluntas Dei
conueniat magne tuus, & dux in omnibus actionibus tuis: &
adserias Deum exequendo semper voluntatem Dei.

Bonitatis

CAP. XVI.

De octavo modo per viam pacis.

id, q. Ax consistit in quiete cordis, quando cor non divi- 2, 2. q. 29.
siverit in multas res, sed quiescit in una solâ: & hæc
vies repertur in Deo, quando mediâ charitate cuiuslibet
voluntuti appetitus, omnia desideria referuntur ad Deum,
mobiisque in eo solo uniuntur. Quam ob causam Deus appellatur ab Apostolo: Deus pacis, quia, ut notat S. Thomas, alibi.
quia unus Deus duxerit pacem.

supr. In praxi, amabis Deum per viam pacis, præcludendo
novitatem cordis omni desiderio creato, & aperiendo
eum, eum unico desiderio Dei. Dices cum Regio Propheta:
Domine, ani me omne desiderium meum. Omnia mea Psal. 17.
trinitati desideria, Domine, non nisi in te, ut in scopum suum
malo collimant.

Totum hoc Universum percurre & obambula: in-
spice, perspice & respice cunctas creature, in nullâ re-
peries pacem, nullâ tuâ creatiogis finis est. Considera
quod ex una parte omnia terra bona, ex alterâ solum Christus:
hoc est: ad primum intuitum dices cum S. Ambroso: S. Ambros.
Abrenuncio tibi Munde. Abrenuncio divinitutis honoris & voluptatibus. Abrenuncio tibi Caro, cunctis.
que iuis oblationibus & commoditatibus, quas deli-
derare potes. Abrenuncio tibi Sarvana, omnibus digni-
tatis & pompis, quas mibi promittere potes. Ad
intuitum Christi dices: Conjungor tibi Christe, tibi. Id est ubi sup.
D 3 O Chri-

O Christe unicum meum bonum, pax cordis
trum animæ meæ, meorumque desideriorum
mentum, inseparabili æternaque unione mecon-
Nec unquam cogites aut credas te per aliam vi-
ram pacem pertingere posse, nisi per totalem ac im-
bilem omnium creaturarum renunciationem.

In ejus vi-
sa.

De Beato Laurentio Justiniano legitur, quo
ventute sua struebat infidias mundi hujus volun-
& pompis ut ibidem reperiret pacem; unde apud
cœlestis Sapientia Divini amoris *vultus splendido-*
Sole splendidior, dixitque: *Adolescens, cur corrui-*
Quod queris, apud me est: si me sponsam accipere da-
pacem, quam queris, certissime polliceor. Et dan-
gaudens, ut videbatur, discesserat. Placuit Beato
lescenti hæc invitatio, ut hac frueretur pae-
quoddam monasterium, sumens ibidem Religiō-
bitum. Considera, Divinum Amorem hoc id
dicere: *Quod queris, apud me est, queris pacem?* mitte creaturarum amori, suscipe amorem meum,
curè eandem invenies.

CAP. XVII.

De nono modo per viam Orationum Ia-
toriarum.

S. Aug. **O**rationes jaculatorizæ à Sanctis Aspirationes
S. Chrysost. oles appellantur: quia sicut corpus vivit per
inspirationem, ita anima per Divinas Aspirationes, Tri-
Cassiod. conditionibus, secundum Cassiodorum, debent esse
col. 9. de or. structæ: *Sint breves, frequentes, raptim jaculatoræ.* Quæ
6. 36. admundum respirationes corporis sunt breves & frequen-
tes; tales quoque debent esse aspirationes animæ. *S.*
Zach. 9. etiam ardētes: *Exhibit, ut fulgor, jaculum ejus, puta, ora-*
jaculatoria subitè attingens scopum; verū adventus
quod Divina aspiratio supponat cœlestem inspirationem.
Divinæ gratiæ, quæ excitat & movet animam ad Deum
& hæc supponit purificationem cordis liberi ab omni
De myst. affectu & amore creato: *Sicut scuppa* (& est exemplum
Theol. p. 3. D. Bonaventurae) *radio solari exposita* subiungitur
sic anima per istas aspirationes accedit ad Dei amorem

ordism
iorum
e meco
am vnu
em acim
onepi.
d. sicut arida stupa, Solis exposita reflexioni, subito
cenditur; ira anima in se ipsa purificata, & exsicata
omni humore terrena affectionis, posita in praesentiâ
iuni Solis, medi antibus hisce orationibus brevibus &
deutibus, in se subito cōcipit flamam Divini amoris.

Utriguit sancto huic exercitio apri & habiles syadar-
us, efficacissimum medium est puritas cordis: cor o-
ni creaturatum amore verum, tocumque sancto Dei
more repletum formacis insta igne Divino accensâ co-
lendas diffundit ardens scintillas, totum se transforman-
do, & quasi convertendo se in cor Divinum.

Verum accedamus ad prax: n & modum exercendi has
Divinas aspirationes. Iplum docet S. Bonaventura, &

Et dali
t Beato
paee,
eligion
hoc ide
prax: n
acem/
moum,

m Iu
tions
vit pes
nes, Tri
pent esle
to. Quer
& frequen
mz. S
uta, ora
adventu
ratione
ad Deum
ab omo
kemplu
cenditur
amorem
q. d.

contingentes actus: Meditari, Amare, Aspirare. Loc. cit. de
Proprietate vocabuli ad Myst. Theo-
sensem analogicum transferendo. Secundo, ad amorem il. log.

Primo, praebeat Meditatio proprietatem vocabuli ad Myst. Theo-
sensem analogicum transferendo. Secundo, ad amorem il. log.
lum reducat. Tertia in Deo officiatur. Exemplis ea hanc
prax: n in Oratione Dominica: & in prima voce, Pater,
considera meditando, quia ratione non solum sit Pater
per creationem, verum etiam per adoptionem: siquidem
non tantum dedit tibi esse naturale; sed proptiam quoq;
suam Naturam Divinam mediante gratia: ac propterea
ipsum tamquam Patrem adeo liberalem & amantissimum
amat & reverenter debes. Et quia amor est impatiens mo-
ra & absentiae boni amati, Affectibus amore turgetib;
dulcibusq; aspirationibus ad perfectam ejus unionem &
visioem beatam aspirare debes, intimo dicendo corde:
Quando ero vero filius tuus? Quando vero amore costrin-
gam? Quando te diligam intimis visceribus meis? Eundem
modum servabis in aliis vocibus Pater noster.

Hæc est interior occupatio, quæ anima se praesentare
debet coram Deo, totam se occupando in Divino amore.

Hac meditatio, inquit D. Augustinus, anima certo quo-
dam modo se sustollit ad statu felicem vitæ beatæ: Deum lib. med.
credere & ad illum ardenter aspirare, quodammodo illum
cernere, atque tenere est, quemadmodum illum vident &
possident Sancti in æterna beatitudine.

Et ut magis descendamus ad particularia, suppedita-
bimus exempla quædam exercendi has orationes per op-
erates charitatis actus supra caumeratos.

Oratio 1a. Primò, dices cum S. Augustino: *Amem te, Pulsulatoria infinita, Bonitas eterna, Majestas immensa, Amoris, Secundò, Gaudemus de te, gaudium meum: in Ama Gaudijs, pro te, tota suavitas mea.*

Desiderij. Teruo, Desidero te, Deus meus; in hio advitam anima mea, in qua vivo, per quam mori quam suspiro.

Laudis Quarid, *Lauda anima mea Dominum: & omnia intra me sunt, nomini sancto ejus.*

Psal. 145. *Conformatio Quoniam, Non mea, Domine, sed tua fuit Voluntas.*

Trasc. Sexto. *Sexto, Vivo ego, jam non ego, vivit veni Christus.*

formatio. nis. *Septimò, In pace indipsum, dormiam & requiescam.*

Pacis. *In Deo, qui solus per essentiam omne meum bonum semper quiescam.*

Et maiori cum brevitate, conformiter suggesti-

tus sanctus, dicere poteris: Amem te, Domine, Gaud-

dere. Cupiam te, & Laudem te conformatus & trans-

matus in te, requies mea, & pax mea Deus.

Proderit quoque habere jaculatorias alias in

alias familiares, easque frequenter repetere, velut

more habebant plurimi Sanctorum. S. Franciscus du-

solebat: Deus meus & omnia. S. Ignatius Lojola: Ni-

prater te, Domini. S. Franciscus Xaverius: Bone Iesu, On-

tor mi. Sancta Catharina: Cor mundum crea in me Da-

B. Joannes: Amor meus Iesu.

Magnus quidam Dei servus hac alia utebatur oratione

IESV, Maria, Amores mei dulcissimi, patiar ego, moriar

amore vestri totus sim vester, & nullo modo meu.

Coronidem imponam huic capiti subjiciendo quo-

dam praxis orationum jaculatoriarum singulis diebus

per septimanam dicendarum, quas multum depradicau-

S. Bernardinus senensis, ac veluti ultimo suo nobis leg-

vit testamento.

Pro die Dominicâ.

Amantissime Iesu, praesta quoso, ut possim te amare.

Pro die Lunæ.

Amantissime IESV, vellem te amare; sed non possum

sine te.

Pro

Pro die Martis.

Amantissime IESV, accende me amore tui.

Pro die Mercurij.

*Dulcissime IESV, da mihi profundissimam humili-
stem, per te languentem, & fac, ut sim vcluti mortuus
et omnia
auado.*

Pro die Jovis.

Dulcissime IESV, fac me pro te mori.

Pro die Veneris.

Dulcissime IESV, fac me pro te crucifigi.

Pro die Sabbatino.

*Dulcissime JESU, fac me peregrinum per gratiam
misericordia tuæ, in te æterno gaudio quiescere.*

CAP. XVIII.

*De decimo modo per viam amoris sui-
ipsius.*

Esto non nisi unicum ad esset proprij commodi moti-
vum, boniq; proprij amor, hic tamē sufficientissimus
esset ad persuadendum nobis sanctum amorem Dei.
Quis crederet, quod proprius noster amor, æquâ si-
mentis trutinâ ponderaretur, semper consiperetur uni-
tus amori Dei, & amando nos ipsos, traheremur simul ad
amandum Deum? C' quot quantisque modis & viis,
Domine, voluisti obligare nos ad amandum te! ita voluisti,
ut amando me, amem te: & non amando me, nec etiam
amem te: & amando te, amem quoque me; & non aman-
do te, nec etiam amem me; etenim ita veniti sunt, simuleq;
conglutinati hi duo amores, ut unus inferat alium, & cel-
fante uno cesseret quoq; alter. Veritas hæc sūdata est in hoc
principio, quod Deus non sic res quædam extrinseca, &
extra nos existens, sed res intrinseca & debita nobis;

D s quia

quia est vita animæ nostræ, velut anima est vita ^{christi} nostri : *Dua sunt vita,* (docet Augustinus *Pl. 1.* serm. 2.) una corporis, altera animæ: *sicut vita non appetit anima, sic vita anima est Deus.* *Quomodo si anima deserit, corpus; sic anima moritur, si natus.* Deus.

Suppositâ hæc veritate nostra probatur condicione quia anima amando se, amat propriam vitam: & anima propria vitam, amat Deum, ut potè, vita suæ p. Aug. lib. de pium: quia non vivit de se, sed de Deo. Ergò amans vera Inno- ^{cruis} *amat Deum, & proprio nostri ipsius amoris est invenientia cap. sanctus amor Dei. Quia de causa Dominus Deus 375.* ^{nam p.} *dedit aliud præceptum amoris nostri: siquidem etiam S. Tho. ep. prehendebatur in præcepto amoris Dei: amandum de dilectione Deum, amamus nos ipsos, ac propriam nostram.*

Unde infert idem S. Augustinus consequentiam luti necessariam, quod non secundum se, sed secundum se, sed secundum Deum vivere debet homo: vivere debet dependenter à suo principio vita, & est Christus. Et sicut corpus non recipit vitam sed ab anima, nec vivit per se aut propter se, sed animam & propter animam; ita anima vivere nobet secundum proprium spiritum; sed secundum principium Dei dependenter à Deo, veluti principio vita lib. de verâ Qui vivit secundum se, & non secundum Deum (innocent. idem S. Doctor) similis est diabolo, quia nec secundum Angelum, sed secundum Deum vivens fuit, ut staret in veritate, q. d. Qui vivit secundum proprium sensum & voluntatem, & non secundum voluntatem & motum Dei, similis est Dæmoni, qui principio renuit subordinari & subiecti Deo: unde de homini duntaxat, sed Angelo quoque necessarium fuit vivere vita Dei, non propriâ: ut sese conservaret in gratia Dei, qui est veritas; Ut staret in veritate.

Cof. 7. Hanc eandem veritatem longè ante D. Augustinum tradidit Apostolus, quando dixit, Vita vestra abducenda est cum Christo in Deo. Vita vestra ad similitudinem Christi est in Deo: Etenim sicut Humanus Chilli

vita christi vivebat de Deo, vobis etiam de Deo vivendum
 est. Ast dicitur *vita abscondita*, quia pro hoc statu
 non appetit pulchritudo gratiae, & multò minus gloriae.
 Et sicut in Deo vivimus, ita in Deo movemur t̄ su- *Actio. 17.*
 us. Idem enim, quod est principium vitæ, matus
 quoque principium est: *Ego si vivere mihi Christus est,*
equitur in optima consequentia, quod mori lucrum. *Philip. 1.1.*
 Rauo secundum S. Thomam est, quia quilibet ad lu-
 crum reputat, quando vitam, quam habet imperfectam, *S. Thom.*
 amans potest perficere: *sic infirmus ad lucrum reputat sanam*
est inchovitam. Reputabat Apostolus pro lucro mortem,
 nam per illam perfectius possidebat Christum, vitam
 suam; veluti infirmus mul̄um judicat lucrari cum sani-
 tate, quis consequitur vitam perfectiorem.

Ex dictis pro hac praxi quinque elicuntur: primum,
 Christum esse vitam nostram. Secundum, Christum
 esse nostram operationem, quia secundum S. Tho-
 mam, idem est *spiritus vita & operationis*: ab eodem
 principio, à quo ortum dicit vita, oritur etiam operari.
 Tertium, amore nostrum esse amorem Christi, &
 amare nos ac propriam vitam, idem esse, ac amare
 Christum. Quartum, mediante morte perfici vitam
 nostram, quia perficitur possessio Christi. Quintum,
 semper nobis aspirandum esse ad vitam perfectiorem,
 nempe ad beatam perfectamque unionem cum Christo,
 Vita nostra: nec non dieendum cum S. Augustino:
O vita, cui omnia vivunt! Vita, qua das mihi vi- *Solilog. I.*
ta: Vita, qua es mea vita: Vita, per quam vivo,
sine qua morior: per quam resuscitor, sine qua perso:
per quam gaudeo, sine qua tribulor! Hoc mihi tecum
pactum erit, dulcissimè IESV, plenè
moriar mihiip̄, ut tu solus in me
vivas.

W.H.(3)

CAP.

CAP. XIX.

*De undecimo modo per medium odii
suumipsius.*

Sajotanus. Proprius amor noster in triplici statu consideretur: in statu naturae, gratiae, & peccati. In primo & secundo statu amor proprius est bonus, sicut bona natura & gratia sunt dona Dei, ac vera bona digna vero amore objecta: in tertio statu amor proprius est malus, quia peccatum est verum malum, objectum odio, non amore dignum.

Igitur odium sanctum, mirum in modum commodatum a Sanctis & a Sancto Sanctorum Christo Mastro nostro, concipiendum est in defectus & peccata nostra, uti & in propriam concupiscentiam & somites in quantum ad peccata inclinat. Hac supposita veritate sequitur, quod amare Deum est odire nos ipsos, & nos ipsos, est amare Deum, & est perfectus modus amandi Deum, odire nos ipsos.

Ratio est, quia idem habitus, qui inclinat ad amandum bonum alicujus objecti, inclinat etiam ad odire habendum malum illi contrarium. Eodem ergo habitu amoris Dei, quo amamus bonum Dei, odimus etiam peccatum. Odium sanctum, odium benedictum, sancti amoris indissolubilis comes, beatus, qui te possidet! Beata mens, quam sibi totam vendicavit sapientia odium mali. Hoc magnum illud paradoxum est, quod celebris ille servus Dei dicens solebat: Si vis amare Deum, oderis te ipsum, & quantum crescis in odio proprio, tantundem cresces in amore Dei.

Ut veniamus ad praxim, persuasum habe, unicum tuum inimicum esse corpus tuum, & proprium sensum, qui de nullo alio sollicitus est, nisi ut te conducat ad eternam mortem. Inimicus est, & a D. Augustino vocatur crudelis tyrannus, qui languore suo se opponit, & pugnat contra animam, nec vinei potest absque invocatione

S. Bernard.
serm. 13.

B. Egid.

vocatione auxilij Capitanei ac Imperatoris nostri Christi Domini: Languore rebellat adversus te. Languor De verbis iste tyrannus est: Iuris tyranni te esse viatorem, Christum. Apostolus ferm. invoca Imperatorem.

12.

Contra hostem talēm quinque debes exercere actus: primum cognitionis, oculum cognitionis tuę tenendo semper apertum propriis tuis defectibus & peccatis, sicut & infernalibus pœnis, quas pro illis metebaris. Secundum odij, abominando ac detestando quamcumque defectus & peccatum umbram. Tertium gaudij, si qua optimeris tribulatione aut angustiā, acceptando illam, pœnā, quam promereris veluti partem. Quartum interioris mortificationis: mortificando cum abnegatione interea cuncta sensus desideria. Quintum mortificationis exterioris: mortificando etiam sensus exiēns pœnitentiis.

In hoc exercitio odij contra teipsum, pariter sancti amoris erga Deum vacabis exercitio. Quemadmodum in motu corporali, ut docet S. Thomas, recessus ab uno S. Thom. termino à quo, est accessus ad alium terminum ad quem; ita in via spiritus magnus fit progressus, cum quis elongatur & discedit à seipso mediante sui ipsius odio. In hac praxi & exercitio multum excelluerunt Sancti, qui, quaudò in actuali Dei amore non se occupabant, omnem suam curam & diligentiam impendebant sui ipsius odio & despectui, ut propterea expressam gesserint figuram scalæ Jacob, in quâ Angeli non semper ascendebant, sed quandoque etiam descendebant, semper tamen intra Deum, ipsum benedicendo & laudando. Talis quoque debet esse vita tua, anima mea, ascendere & descendere, amare & odiare debes. Cor tuum petat odium tibi, & Deo amorem: hæc gratia semper petenda est à Domino, tempore odium sanctum cum sancto amore: veluti hanc gratiam recepisse legitur B. Jacopon. Cui duæ B. Jacoponi, fuere communicatae visiones & cognitioves: una Christi, sui ipsius altera. Per primam acquisivit perfectum amorem Christi absque omni præmij emolumento: & plangendo semper præ dulcedine amoris. Ecce solebat: Ego ploro, quia amor non amatur.

Per

Per secundam perfectum sui ipsius odium affectum
unde totum ejus desiderium positum erat in patitur
& patiendo summam scoriebat pacem & lætitiam
continuo suis ipsius odio pariter reperiebat contra
Christi amorem.

CAP. XX.

De ultimo modo per medium Amor proximi.

S. Dionys. Proprietas amoris est, quod amantem extra se
de Divin. & quodammodo in amatum transferat. Quod
Nom. c. 4. D. Dionysium & S. Thomam locum etiam habet
1. p. q. 20. amore Divino, in quantum est communicatio
affl. 2. ratis lux ad extra. Unde amor Dei non continetur
taxis intra Deum; verum etiam se diffundit extra Deum
ad creaturas & effectus procreandos.

Supposita hac veritate amoris Dei, ad similitudinem
illius amor noster quoque procedere debet: in utra
solùm amemus Deum in se ipso, sed etiam extra illum
non solùm amore intensivo, sed etiam extensivo
effectibus ejus, & in creaturis præsertim ratione per
ditis, in quibus speciali modo exhibetur & relucet
go Dei.

Serm. 26. Praxiñ modi hujus docet S. Augustinus. Confide
de Verb. inquit, proximum, veluti Christi substitutum, tanquam
Dom. aliquem Vice-Christum, relictum à Christo in loco
ipsius metu Christi, & quod Christus respiciendo pro
Matth. 25. mutu dicat: *Quod uni ex minimis meis fecisti, me
fecisti.* Veluti si diives quidam, ait S. Augustinus, habent
multas pecunias aliis concreditas, & ipse non indigendus
illis, donaret eas euidam ex pauperioribus amicis suis
diceretque debitori suo: *Quod mihi debes, huius solvo: O
quod huic feceris, mihi feceris.* Ad eundem modum Christus
multa nobiscum habet debita: siquidem omnia, quæ sunt in
potestate nostra, immo vita propria infinites ei debemus.
Omnia haec debita vult à nobis solvi, non alteri nisi pri
mo, dicendo: *Quod uni ex illis feceris, mihi feceris;*

Et veritas horum desumpta est ex verbis illis S. Joan- Epist. I:
nis: In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille pro nobis animam suam posuit, & nos debemus pro fratribus animas ponere. q. d. Christus exposuit vitam suam per nobis, & nos eandem exponere debemus pro proximo: quia debitum hoc Christus transtulit in proximum: ac vitam, quam debemus Christo, idem vult à nobis exponi in commodum proximi.

Hic parumper subsistes, ò anima mea, considerabisq; quantum debeas Christo tot tantisq; titulis Creationis, Redemptionis, Justificationis, &c. Abs dubio tantum debes, quantum potes, quantum es: obligatis itaque totam exponere vitam, imò milletas, si tot tibi essent, in ejus servitium & obsequium: quotidiè pro ejus amore sanguinem profundere & milletu subire martyria desiderare deberes. Christus itaque vult, ut totum hoc persolvias proximo tuo, ac præstes persona fratris tui, quod ipsi præstareteneris, & cum hoc planè debiti sui solutionem tecipiet. Quapropter Sanctus ille Eleemosynarius, cum S. Ioannes gratia ipsi referebantur à quadam paupere, non immerti- tò dicere solebat: Nescis, quantum tibi debeo. q. d. quod facio, respectu ejus, quod facere debeo, valde parùm est, cum tibi etiam propriam debeam vitam: considerabat enim, quod vitam, quam debebat Christo, exponere deberet pro paupere Christi, cui Christus cesserat debiti sui sibi persolvendi obligationem, pauperem loco sui substituendo creditorem.

Ethere sufficiant de praxi Divini amoris ad laudem & gloriam ipsiusmet Amoris.

EXER-